



ת"פ 18836/01/21 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד מוניק ביטון- בעצמה

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 18836-01-21 מדינת ישראל נ' סוסן

כבוד השופט יניב בן הרוש	בפני
המאשימה	בעניין:
מדינת ישראל-תביעות נגב	
ע"י ב"כ עוה"ד תום נקש	
נגד	
מוניק ביטון-בעצמה	הנאשמת
ע"י ב"כ עוה"ד ורד אברהם	

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הורשעה על-יסוד הודאתה בעובדות כתב האישום מתוקן, בביצוע עבירה של גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום עבדה הנאשמת בביתו של המתלונן ביישוב עומר כמטפלת שתפקידה לבשל ולנקות. המתלונן נהג להחזיק בחדרו כסף מזומן מקצבת ביטוח לאומי בשל היותו ניצול שואה. בין התאריכים 08.10.20 ועד חודש נובמבר 2020, במועד אחד או במספר מועדים שונים, במהלך עבודתה גנבה הנאשמת מהקופסה סכום כולל של 40,000 ₪ וזאת במרמה וללא הסכמת הבעלים. בעשותה כן, ניצלה הנאשמת העובדה שהמתלונן אדם מבוגר והפרה האמון שניתן בה.
3. ביום 20.06.21 הגיעו הצדדים להסדר דיוני לפיו כתב האישום תוקן, הנאשמת הודתה והורשעה במיוחס לה בכתב האישום המתוקן. הוסכם בין הצדדים שהטענות לעונש יידחו על מנת לאפשר לנאשמת להפקיד סכום של 40,000 ₪ שיועבר כפיצוי למתלוננת וככל ויופקד הפיצוי יעתרו הצדדים במשותף להטלת מאסר מותנה והתחייבות כספית וככל ולא יופקד הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי.
4. בדיון שהתקיים ביום 17.11.21 התברר כי הנאשמת לא עמדה בתנאי ההסדר והופקד סך של 16,000 ₪ בלבד, והדיון נדחה לבקשת ב"כ הנאשמת לצורך הפקדת מלוא יתרת הפיצוי.
5. בדיון שהתקיים בפני ביום 20.06.22 טענו הצדדים לעונש, בקשת הנאשמת להפנייתה לקבלת תסקיר שירות



מבחן נדחתה, אולם הנאשמת נמצאה מתאימה לריצוי עבודת שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 02.08.22.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש:

6. בטרם טענו הצדדים לעונש הגישה ב"כ המאשימה רישום הפלילי של הנאשמת (ת/1) ממנו עולה כי לחובתה הרשעה קודמת בעבירת אלימות. הצהרת נפגע עבירה (ת/2), ממנה עולה כי מאז המקרה חושד באנשים, מאוכזב מהתנהלות הנאשמת בשל האמון שנתן בה, מצוי בחרדות. וכן טיעונים לעונש בכתב מטעם המאשימה (ת/3).
7. בשל מצבו הבריאותי המורכב של המתלונן העידה בתו. סיפרה כי המתלונן אדם מבוגר שבעקבות מעשיה של הנאשמת השתנה ואיבד האמון בבני אדם. לגישתה השבת הכסף שנגנב יהוו סגירת מעגל עבורו, היא הדגישה שאינה מחפשת להרע לנאשמת אלא מעוניינת בכך להשיג צדק ולהשיב לאביה את תחושת האמון באחר.
8. **ב"כ המאשימה**, תיארה את העבירה שבוצעה על ידי הנאשמת, טענה כי קיימת פגיעה משמעותית בערכים המוגנים, בשים לב לכך שהנאשמת ניצלה האמון שניתן בה ובעודה משמשת כמטפלת סיעודית בביתו של המתלונן הקשיש ניצלה את העובדה שאשתו של המתלונן שהתה בטיפול רפואי וגנבה כספים שקיבל המתלונן בשל היותו ניצול שואה, ובכך יש כדי להצדיק הטלת עונש מרתיע. ב"כ המאשימה ציינה שניתנו לנאשמת מספר הזדמנויות להשיב למתלונן את כל כספו אך לא השכילה לעשות כן, והפקידה סכום חלקי בלבד. לבסוף טענה שמתחם העונש הראוי בנסיבות תיק זה, נע ממספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודת שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.
9. **ב"כ הנאשמת** טענה שמתחם הענישה נע בין מאסר מותנה ל-10 חודשי מאסר בפועל, כאשר העונש הראוי במקרה זה הינו מאסר על תנאי, ציינה כי הנאשמת בת 53, אמא ל 5 ילדים, בעברה הרשעת קודמת אחת שאינה ממין העניין. הנאשמת לקחה אחריות עוד בשלב החקירה, שוחחה עם בנו של המתלונן וניסתה להגיע עימו להסדר כספי להשבת הכספים, אך לא עמדה בו. הקרע לביצוע הגניבה מצוקה כלכלית בה מצויה גם כיום, הנאשמת מתקיימת מקצבת הבטחת הכנסה, הפקידה כ 16,000 ₪ לטובת פיצוי המתלונן, אין ביכולתה לשלם יתרת הסכום. עוד הדגישה ב"כ הנאשמת, כי הנאשמת מצויה כעת בהליכי פשיטת רגל.

10. **הנאשמת**, בחרה שלא לשאת דברים.

קביעת מתחם העונש ההולם

11. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם:



12. הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשי הנאשמת במקרה זה הינם פגיעה בקניינו של המתלון, בביטחונו האישי ובשלוות רוחו, יש לתת הדעת לכך שבעת ביצוע המעשים שימשה הנאשמת כמטפלת סיעודית, היא ניצלה האמון שנתנו בה המתלון ובני משפחתו וגנבה הכספים מחדרו של המתלון. נסיבות המקרה מלמדות על חומרה, שכן העבירה בוצעה מספר פעמים, הסכום המצטבר של הגניבה הינו רב, 40,000 ₪. עיון בהצהרת נפגע העבירה מעיד כאלף מילים על הפגיעה שנגרמה לו, במישור הכלכלי ובמישור הנפשי.

13. מידת הפגיעה בערכים הללו הינה ממשית, הנאשמת ניצלה כוחה ומעמדה כמטפלת במתלון ופגעה באמונו, תוך פגיעה בצו המוסרי "והדרת פני זקן", ובעניין זה ראו התייחסות בפסיקה בע"פ 5066/09 אוהיון נ' מדינת ישראל:

"גניבה בדרכי עורמה מקשישים הינה מן המעשים הנקלים ביותר ויש בה מימד חמור שבעתיים מכל מעשה גניבה אחר. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל מעשים קשים אלו. זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומעורר את סלידתנו העמוקה, שכן מצווים אנו לערך העליון של "וְהִדְרַת פְּנֵי זָקֵן" (ויקרא י"ט לב'). אשר על כן מצווים בתי המשפט להכביד את ידיהם כנגד אלו הרומסים ברגל גסה את ביטחונם האישי של הקשישים וגוזלים את רכושם בדרכים נלוזות. חייבים אנו להיות מגן של ברזל לאותם קשישים, למען יורתו מבצעי עבירה בכוח מלפגוע באוכלוסיה זו."

14. ובאותו הקשר ממש, ראו גם ע"פ 5931/11 עבדולייב נ' מדינת ישראל וכן ע"פ 1334/08 ללוש נ' מדינת ישראל.

מדיניות הענישה הנוהגת:

15. בחינת מדיניות הענישה במקרים דומים מעלה כי קיים מגוון ענישה אחיד למדי, והכל תוך התחשבות בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה:

- א. ע"פ (נצרת) 1134-03-18 **שפירא נ' מדינת ישראל** - בעניין זה הורשעה המערערת בהתאם להודאתה בעבירת גניבה במספר מקרים מבית קשישים שאצלם עבדה המדובר בסכום של מאות שקלים, בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי לתקופת מאסר קצרה, המערערת נדונה לשלושה חודשי מאסר על תנאי, התחייבות וקנס. בית משפט המחוזי דן בעיקר בשאלת אי הרשעה, בהתייחס למתחם העונש ציין כי אין להתערב במתחם שנקבע.
- ב. ת"פ (קרית) 28556-05-19 **מדינת ישראל נ' ג'ראר** - הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעבירה של גניבה בידי עובד, בכך שבעת שעבדה כמטפלת גנבה ביחד עם בעלה כרטיס אשראי של מטופלת, ומשכה מחשבונה כספים סך הגניבה כ 12,000 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר על תנאי ל-12 חודשי מאסר בפועל. הנאשמת בעלת רקע רפואי מורכב בעלת עבר פלילי קודם, נדונה ל 200 שעות של"צ, מאסר על תנאי, יש לציין שהנאשמת במקרה זה השיבה את סכום הגניבה טרם מתן גזר הדין. בעלה של הנאשמת נדון בגזר דין נפרד ל 3 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.



ג. ת"פ (רמלה) 61227-07-19 **מדינת ישראל נ' בן שבת** - הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעבירה של גניבה בידי עובד וגניבה בכך שבעת שעבדה כמטפלת סיעודית גנבה מתיק של המתלוננת תכשיטים ומכרה אותם לאחר בסכום של 3,200 ₪, באישם השני גנבה הנאשמת כסף מארנקו של בנה. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי, של"צ ועד 12 חודשי מאסר בפועל. הנאשמת נעדרת עבר פלילי, השיב הסכום שקיבלה עבור התכשיטים נדונה ל 220 שעות של"צ, מאסר על תנאי וצו מבחן.

ד. ת"פ (ק"ג) 36042-12-15 **מדינת ישראל נ' שבר** - הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעבירות של גניבה בתחבולה והונאה בכרטיס חיוב בכך שבעת שהועסקה כמטפלת בביתה של קשישה המתלוננת, השתמשה בכרטיס החיוב ללא הרשאה ומשכה סך של כ 7,912 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע ממאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר בצירוף ענישה נלווית. הנאשמת נעדרת עבר פלילי החל בהליך טיפולי-שיקומי נדונה ל 3 חודשי מאסר על תנאי בצירוף ענישה נלווית.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו:

16. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לקחתי בחשבון כי המעשים בוצעו לאחר תכנון. הנאשמת ידעה היכן המתלונן מחזיק הכספים, וכפי הנטען על ידי המאשימה, נטלה הנאשמת את הכספים בזמן שאשתו של המתלונן שהתה בטיפול רפואי. עוד לקחתי בחשבון כי העבירות בוצעו כנגד קשיש, ניצול שואה, תוך שהנאשמת ניצלה מעמדה והאמון שניתן בה לצורך גניבת כספים מהמתלונן. יש לתת הדעת לכך שהמעשים נפרסו על פני תקופה של כחודש ימים, במהלכה נטלה המתלוננת את הכספים. הרקע לביצוע המעשים, מצוקתה הכלכלית של הנאשמת, הינו מניע אשר אינו מפחית מחומרת מעשיה.

17. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשמת, מידת הפגיעה בערכים אלו, בנסיבות ביצוע העבירה, ואת העובדה שהמאשימה בחרה ליחס לנאשמת עבירת גניבה בלבד, הרי שאני קובע כי מתחם העונש במקרה זה, נע בין עונש מאסר על תנאי מרתיע, בצירוף מספר מאות שעות שירות למען הציבור, ועד 10 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית.

18. במקרה זה לא מצאתי שיקולים לסטייה ממתחם הענישה לקולא או לחומרא.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

19. לשם קביעת העונש ההולם, בגדרי מתחם העונש, על בית המשפט להידרש לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

א. לחובת הנאשמת הרשעה קודמת בעבירה של תקיפת קטין וגרימת חבלה.



ב. הנאשמת, בת 53 אינה צעירה או מבוגרת באופן המצדיק התחשבות מיוחדת, ואף לא הוצגו אינדיקציות לבעיה רפואית כלשהי.

ג. הנאשמת לא עברה טיפול.

ד. הנאשמת גרושה ואם לחמישה. אינה עובדת ומתקיימת מקצבת הבטחת הכנסה. מצויה בהליכי חדלות פירעון.

ה. הנאשמת הודתה במיוחס לה והביעה חרטה, גם אם בכך לא חסכה זמן שיפוטי.

20. לאחר בחינת כלל השיקולים, התרשמתי כי יש לקבוע את העונש הראוי ברף הבינוני-נמוך של המתחם.

21. נוכח מצבה הכלכלי של הנאשמת אמנע כליל מהטלת קנס, אך אורה על פיצוי עיזבון המתלונן בסך כולל של 40,000 ₪. יש לציין כי השיקולים בהטלת פיצוי עונשי אינם זהים להטלת פיצוי נזיקי, ואין לתת משקל למצבו הכלכלי של מבצע העבירה לצורך הטלת פיצוי. ראו למשל ע"פ 4820/18 אליצור נ' פרקליטות המדינה.

22. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים לעיל, לקולא ולחומרה, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר בפועל שירוצו בעבודת שירות במרכז תחבורה דואר באר שבע. הנאשמת תתייצב לריצוי עונשה ביום 06.11.22 בשעה 08:00 ביחידת ברקאי - עבודות שירות - שלוחת דרום - סמוך לכלא באר שבע.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשמת תעבור במשך תקופת התנאי עבירה רכוש מסוג עוון לחוק העונשין.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשמת תעבור במשך תקופת התנאי עבירה רכוש מסוג פשע לחוק העונשין.

ד. פיצוי לעיזבון המתלונן בסך 40,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.12.22. ככל שהפקידה הנאשמת סכומים בתיק, במסגרת ההסכמות עם התביעה, ייזקפו אלו לטובת הפיצוי.

הודעה זכות ערעור כדן.



ניתן היום, ט"ז אלול תשפ"ב, 12 ספטמבר 2022, במעמד הצדדים.